

Handläggare
Emeline Johansson
Telefon: 08-50825465**Till**
Socialnämnden
2026-03-24

Skrivelse om behovet av mer flexibla insatser för hemlösa äldre vid anträffande av stadens uppsökarteam

Svar på skrivelse från Liberalerna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Jan Jönsson (L), Annika Elmlund m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C) och Maurice Jacobsson (KD) har ställt frågor till förvaltningen gällande vilket stöd som finns att få för äldre personer i akut hemlöshet, som befinner sig i Stockholm, men är folkbokförda i en annan kommun. I svaret på skrivelsen redogör förvaltningen för vilket stöd uppsökarteamet kan ge och vilka praktiska hinder som kan uppstå i situationer då de möter en äldre person i akut hemlöshet, med en annan kommuntillhörighet än Stockholm. Förvaltningen redogör också för ansvarsfördelningen mellan kommuner och hur akuta behov kan tillgodoses även när ansvarsfördelningen är oklar.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Jan Jönsson (L), Annika Elmlund m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C) och Maurice Jacobsson (KD) har i skrivelse från 2025-11-25 ställt frågor till förvaltningen gällande behovet av mer flexibla insatser för hemlösa äldre vid anträffande av stadens uppsökarteam.

Ärendet

Skrivelsen handlar om utmaningarna med det uppsökande arbetet för äldre personer i akut hemlöshet, som befinner sig i Stockholm, men är folkbokförda i en annan kommun. I skrivelsen anges att det idag finns stora begränsningar för vad uppsökarteamet kan göra och att de mest utsatta äldre riskerar att stå utan skydd och stöd, sent på kvällen eller natten, medan kommunerna diskuterar ansvarsfördelning. Författarna menar att många ärenden som rör

personer som vistas i Stockholm under en längre tid ändå hamnar hos staden senare och om staden nekar insatser i ett akut skede riskerar människor att hamna i kläm, trots att det redan är tydligt att Stockholm kommer att få ta ansvar för dem på sikt. Författarna menar att staden bör stärka sin förmåga att agera direkt när en äldre hemlös person påträffas. Mot denna bakgrund ställs följande frågor till socialförvaltningen:

1. Hur ser dagens rutiner ut när uppsökarteamet kontaktar hemkommunens socialjour, och vilka praktiska hinder uppstår i dessa situationer?
2. Vilka möjligheter finns att ge stöd på plats, även vid annan hemkommunstillhörighet, när det bedöms nödvändigt?
3. Bedömer förvaltningen att nuvarande ordning innebär att äldre står utan insats i timmar eller dygn medan ärenden bollas mellan kommuner?
4. Ser förvaltningen behov av mer flexibla riktlinjer som ger uppsökarteamet ett tydligare mandat att agera direkt vid akuta situationer?
5. Hur säkerställs att ingen äldre person faller mellan stolarna under den tid som kommunerna diskuterar vem som bär ansvaret?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialt stöd i samråd med avdelning för beredskap och administration. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 18 mars 2026. Funktionshinderrådet har getts möjlighet att behandla ärendet den 19 mars 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ansvarsfördelning mellan kommuner

Enligt Socialtjänstlagens 29 kapitel (2025:400) är ansvarsfördelningen mellan kommuner sådan att det primärt är bosättningskommunen, det vill säga den kommun där den enskilde är stadigvarande bosatt eller har sin starkaste anknytning, som ansvarar för insatser till den enskilde. Vistelsekommunen, där personen tillfälligt befinner sig, ansvarar för akuta insatser om behov uppstår under vistelsen. Vistelsekommunen ansvarar även för andra insatser om det inte står klart att en annan kommun är ansvarig.

Mellan kommunerna i Stockholms län finns en överenskommelse gällande ärendansvar för personer i hemlöshet. I överenskommelsen regleras, bland annat, hur kommunerna i länet ska avgöra vilken kommun som är ansvarig för att ge stöd, när personen saknar ett stadigvarande boende.

Dagens rutiner när uppsökarteamet kontaktar hemkommunens socialjour och praktiska hinder

När uppsökarteamet möter en äldre person i akut hemlöshet, med en annan kommuntillhörighet än Stockholm, som vill ansöka om stöd under jourtid hjälper uppsökarteamet till att kontakta denna kommuns socialjour, antingen direkt eller genom att ta hjälp av socialjouren i Stockholm. Ibland önskar personen endast information om var hen själv kan vända sig, och då kan uppsökarteamet exempelvis bistå med kontaktuppgifter.

Praktiska hinder som kan uppstå i dessa situationer är exempelvis ekonomiska förutsättningar, då många äldre är självförsörjande genom pension och därmed förväntas betala boende själva. Personen kanske inte vill, eller kan, resa till den kommun som hen tillhör, särskilt sent på kvällen eller natten. Det är inte ovanligt att uppsökarteamet misstänker andra stödbehov än boende. Att personer saknar legitimation försvårar identifiering och kontakt med myndighetsutövande socialtjänst. Kontaktvägarna till andra kommuners socialjourer kan vara mer komplicerade än att ta en kontakt internt inom staden.

Vid behov hjälper uppsökarteamet personen att ta kontakt med socialjouren i Stockholm istället, som kan göra en bedömning av behovet av akuta insatser.

Möjligheter att ge stöd på plats, även vid annan kommuntillhörighet

När en person vistas i Stockholms stad kan socialnämnden och stadsdelsnämnderna fatta beslut om akuta insatser, exempelvis hemresa, tillfällig logi i avvaktan på hemresa, mat och andra omedelbara behov.

Uppsökarteamet erbjuder stöd till alla som vistas i Stockholm, oavsett kommuntillhörighet. Stödet inkluderar bland annat motivationsstöd, råd och stöd gällande hur hjälpsystemen fungerar, praktiskt stöd i att ansöka om insats och ta/hålla kontakt med myndighetsutövande socialtjänst och andra myndigheter, vid behov hjälpa till att ta sig till exempelvis tåg eller buss med mera. I situationer då personen är självförsörjande, men inte vet hur hen ska göra för att boka in sig själv på ett boende, kan uppsökarteamet även hjälpa till med detta. Vid behov kan uppsökarteamet ge fortsatt stöd och motivera till att söka insats då det finns andra bakomliggande stödbehov.

Bedömning av om äldre står utan insatser i timmar eller dygn

I situationer där ansvarsfördelningen är oklar kan socialnämnden eller stadsdelsnämnd fatta beslut om akuta insatser för att säkerställa att personen får det stöd hen behöver, i avvaktan på att kommuntillhörigheten utreds. Exempelvis kan beslut om logi för

natten fattas med kort varsel för att undvika att personen lämnas utan hjälp.

Angående behov av mer flexibla riktlinjer för uppsökarteamet
Uppsökarteamets nuvarande arbetssätt bygger på att identifiera, skapa kontakt och länka vidare personer i hemlöshet eller annan utsatt situation till det ordinarie hjälpsystemet. Arbetssättet bygger på frivillighet och erbjuder en stödjande och rådgivande funktion utan myndighetsutövning. Genom att arbeta på detta sätt skapas förtroende vilket ofta kan vara avgörande för att den enskilde ska vilja ta emot hjälp. I de fall där det finns behov av insatser från myndighetsutövande socialtjänst kan uppsökarteamet bidra med en samlad bild av personens situation. Detta underlättar för den myndighetsutövande socialtjänsten att göra en korrekt bedömning och säkerställa att personen får det stöd som behövs.

Mot bakgrund av detta bedömer förvaltningen inte att det finns ett behov av mer flexibla riktlinjer som ger uppsökarteamet ett tydligare mandat att agera direkt vid akuta situationer. Det nuvarande arbetssättet, som fokuserar på frivillighet och samverkan, är viktigt för att möta de akuta behoven hos de mest utsatta.

Säkerställande av att ingen faller mellan stolarna under ansvarsdiskussioner

För att undvika att äldre personer faller mellan stolarna under den tid som kommunerna diskuterar vem som bär ansvaret har Stockholms stad rutiner som säkerställer att akuta behov tillgodoses även när ansvarsfördelningen är oklar. Socialnämnden eller stadsdelsnämnd kan fatta beslut om insatser medan en tillhörighetsutredning pågår och behåller ärendet tills ansvarsfrågan är löst om det uppstår tvister. När ansvarsfrågan är löst får personen stöd i att lotsas till rätt kommun eller stadsdelsnämnd.

Sammanfattningsvis så regleras ansvarsfördelningen mellan kommuner av socialtjänstlagen. Utöver det finns exempelvis en överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län för att tydliggöra ärendeansvar för personer i hemlöshet. När en person som tillhör en annan kommun vistas i Stockholms stad, har staden ett ansvar för akuta insatser om behov uppstår. Uppsökarteamet erbjuder samma stöd till alla personer som vistas i staden, oavsett kommuntillhörighet.

Ett ärende gällande en äldre person i akut hemlöshet, som tillhör en annan kommun, men som vistas i Stockholm stad kan initialt vara mer komplicerat, exempelvis om ansvarsfrågan är oklar. Däremot delar förvaltningen inte uppfattningen att detta innebär att äldre personer i akut hemlöshet, med annan kommuntillhörighet, står utan stöd och skydd sent på kvällen eller natten. I varje enskilt fall behöver det göras en individuell bedömning av personens behov

och rätt till insats, liksom en bedömning utifrån den aktuella situationen, exempelvis av hur akut ett eventuellt behov är.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Anna Mattsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse om behovet av mer flexibla insatser för hemlösa äldre vid anträffande av stadens uppsökarteam

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2026-03-11
Anna Mattsson, Avdelningschef	2026-03-11